

V E R H I L D E R S U M

Jaarverslag 2014

Landgoed Borg Verhildersum
Wierde 40
9965 TB Leens
februari 2015

Voorwoord

Het Landgoed Borg Verhildersum kijkt met een tevreden gevoel terug op het jaar 2014. Wij zijn trots op de aanpassingen die in 2014 op verschillende onderdelen zijn gerealiseerd. De expositieruimte in de museumboerderij heeft een facelift ondergaan. Het plafond is geschilderd, nieuwe verlichting geplaatst en er de tentoonstellingsmogelijkheden zijn uitgebreid.

Bezoekers die het landgoed bezoeken worden welkom geheten door toegangsborden die het Borgterrein markeren. Ook de bewegwijzering op het terrein is vernieuwd.

In 2014 is het Struunpad gerealiseerd en kunnen bezoekers in de nieuw geplaatste schuilhut genieten van een zeer fraai kijkje inde boomgaard.

Minder te spreken zijn wij over het feit dat in ieder gebouw op het landgoed sprake is van bevingsschade. Deze schade is gemeld aan de NAM en wordt erkend als bevingsschade. De gemeente de Marne is hier nauw bij betrokken. In 2014 is het nog niet tot herstelwerkzaamheden gekomen.

Dit jaarverslag is tevens het verantwoordings-document ten aanzien van de subsidieverplichtingen van de provincie Groningen en de gemeente De Marne. Het gaat daarbij om de realisatie van de activiteiten, taken en indicatoren die vallen onder de *'Inhoudelijke subsidieverplichtingen'*.

2014 was voor Verhildersum een prima jaar. Het landgoed trok 23742 bezoekers. Daarnaast werden de maandelijkse Streekmarkten goed bezocht.

De website van Verhildersum werd bijna 30.000 keer bezocht. Allerlei evenementen en activiteiten maakten het wederom tot een druk jaar met voor elk wat wils. Naast het gebruikelijke programma met de tentoonstellingen en eigen evenementen waren er diverse activiteiten in samenwerking met externen.

Het bestuur vergaderde in 2014 elf keer. Doormiddel van een schouw stelde het bestuur zich ook dit jaar buiten de vergaderingen om op de hoogte van de algemene gang van zaken op het Landgoed. Het bestuur heeft in 2011 inhoudelijk een begin gemaakt met een nieuwe visie over de toekomst van het Landgoed Verhildersum. Hierin neemt het verhaal van Groningen een belangrijke plaats in. In 2013 is deze visie nader uitgewerkt in een uitvoeringsplan 2013-2016.

In 2014 stond het hele landgoed weer in het teken van het verhaal van Verhildersum in de 19e eeuw geworteld in, ontsproten aan en tot bloei gekomen op het Groninger Hoogeland. Het Landgoed fungeert daarbij als decor voor uiteenlopende activiteiten.

Gerrit Alsema
Directeur

Inhoud

Voorwoord	1
Museale Ontwikkelingen	3
<i>Collectie</i>	3
<i>Beheer en Behoud</i>	3
<i>Collectieregistratie</i>	6
<i>Bruiklenen en Schenkingen</i>	6
<i>Onderzoek</i>	6
Presentatie	7
<i>Presentatie collectie</i>	7
<i>Tijdelijke exposities</i>	8
<i>Evenementen/activiteiten</i>	9
<i>Samenwerking in de regio</i>	19
<i>Onze Spullen 2.0</i>	19
<i>Ondersteunende activiteiten</i>	21
Educatie	22
Communicatie en PR	24
<i>Website</i>	24
<i>In het nieuws</i>	24
<i>Quotes uit het Gastenboek van De Borg</i>	25
Onderhoud	27
<i>Gebouwen</i>	27
<i>Onderhoud terreinen</i>	28
Personeel en Organisatie	29
<i>Vrijwilligers</i>	29
<i>Personeel</i>	30
<i>Vrienden</i>	30
<i>Bestuur</i>	30
Bijlage 1	31
<i>Bezoekers aantallen</i>	31
Bijlage 2	32
<i>Subsidie aanvragen</i>	32
Bijlage 3	33
<i>Bestuurssamenstelling</i>	33
Bijlage 4	34
<i>Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2014</i>	34
Bijlage 5	35
<i>Bruiklenen en schenkingen</i>	35

Museale Ontwikkelingen

Het bestuur heeft in samenwerking met de directeur en de conservator een meerjarig uitvoeringsplan vastgesteld.

Dit uitvoeringsprogramma is de leidraad voor de toekomstige ontwikkeling van Landgoed Borg Verhildersum. Het geeft richting aan de gedachten die zijn vastgelegd in Koers 2020 "Toekomstvisie Landgoed Borg Verhildersum". Daarbij wordt gebruik gemaakt van de in Koers 2020 aangegeven strategische thema's en projecten. Doel van dit uitvoeringsprogramma is: vaststelling van het ontwikkelingsbeleid voor de periode van 2013 – 2016, het beleid zo vast te stellen dat het gebruikt kan worden voor planmatige ontwikkeling.

Collectie

Er zijn zoals ieder jaar veel objecten aangeboden aan Verhildersum. De stukken die een aanvulling vormen op de bestaande collectie zijn aangenomen. Verschillende vrijwilligers hebben ook in 2014 hard gewerkt aan het beheren en behouden van de collectie van Verhildersum. Voor de registratie van de collectie is een instructie geschreven. In deze instructie staat nauwkeurig beschreven op welke wijze het museum met de collectie zal omgaan. In 2012 is de jaarlijkse zelfanalyse voor het museumregister uitgevoerd, die kan worden gezien als nulmeting. Vanuit deze analyse wordt jaarlijks aangestuurd op verbeteringen. In 2014 is de zelfanalyse 2013 uitgevoerd en heeft tot een herijking van verschillende documenten geleid.

Beheer en Behoud

Borginterieur:

Het behoud van collectie en interieur van de Borg is van groot belang en vraagt daarom voortdurend de aandacht. In januari en februari werd door een aantal vrijwilligers de jaarlijkse grote schoonmaak uitgevoerd waarbij alle objecten en het hele interieur van de Borg niet alleen werden schoongemaakt, maar ook werden gecontroleerd op conditie.

De textielcollectie:

De textielcollectie is medio juni 1999 in een nieuw depot ondergebracht in de museumboerderij. Dit depot voldoet klimatologisch niet meer volledig aan de eisen, die aan goed klimaat beheer gesteld kunnen worden. In 2013 is een begin gemaakt met het vervangen van een aantal onderdelen. In 2014 is hard gewerkt om het klimaatbeheer weer helemaal up to date te krijgen. Er zijn verschillende onderdelen vervangen en het uitlezen van gegevens geschiedt nu digitaal, dit heeft als voordeel dat wij nu op afstand de luchtvochtigheid en de temperatuur kunnen monitoren. De textielwerkgroep beschikt over een goede werkruimte. De leden van de textielcommissie werken regelmatig aan het onderhoud en de registratie van de collectie.

De landbouw- en ambachtencollectie:

In de museumboerderij is voor het onderhoud en restauratie van voorwerpen uit de collectie een ruime werkplaats beschikbaar. Een beroepskracht en vrijwillige medewerkers verrichten hier regelmatig onderhoudswerk. Veel tijd wordt besteed aan het ontroesten van de voorwerpen en aan het bestrijden van houtworm.

De collectie is thans ondergebracht in depots op verschillende plekken. Wij streven er naar om de collectie zo veel mogelijk onder te brengen in het centrale depot.

De bewaaromstandigheden en de staat waarin de voorwerpen zich bevinden zijn redelijk maar niet optimaal.

Het arbeidershuisje:

De inrichting van het arbeidershuisje past in het tijdsbeeld dat de stichting Landgoed Borg Verhildersum voor ogen staat. In 2014 is t Hoeske buitenom en gedeeltelijk van binnen geschilderd. Rondom het huisje is vooral in de zomermaanden sprake van vandalisme. In 2014 was het aanmerkelijk minder dan in het jaar daarvoor.

Veeteelt, akkerbouw

Een deel van de landerijen is in gebruik gegeven aan de overbuurman, dhr. Zomerman, die als tegenprestatie onze gereduceerde veestapel (totaal plm. 12 á 15 stuks) in de winterperiode heeft gehuisvest en verzorgd.

In het De Waard tuintje (naast de boerderij) hebben we in het kader van de Natuur en Erfgoedprijs het 'Bee-Happy' veldje aangelegd, met bijenvriendelijke gewassen, zoals huttentut, boekweit, phacelia, mosterd, koolzaad en borage. In het bee-happy veldje staan/hangen 4 bijenhôtels die door schoolkinderen uit Leens zijn gemaakt.

Op het demo/proefveld (akker naast de boomgaard) hebben we een aantal oude landbouwgewassen ingezaaid, zoals baardtarwe, Sint Jans rogge, Mansholt's Witte Dikkop, Groninger gerst, spelt, eenkoor, emmertarwe en troshaver. Deze kleine proefveldjes waren dit jaar ook weer een groot succes. Op de akker, tegenover de dierweide, is een perceel graan ingezaaid met bloemrijke akkerranden. Op de akker, naast de dierweide, is een perceel met boekweit ingezaaid.

Boomgaard

Een terugblik op seizoen 2014.

Aanvankelijk leken alle factoren gunstig te zijn, de realiteit was weerbarstiger. De oogst viel wat tegen. Opvallend weinig pruimen dit jaar. De perenoogst was beter dan de appeloogst. Het forse snoeionderhoud in de appel- en perenbomen is mogelijk een deel van de verminderde oogst.

Fruitdag 2014.

De oude fruitdag formule met allerlei evenementen is verlaten. De fruitdag is gebruikt om de kleine oogst te verkopen. De verkoop uit kisten gelijk aan 2013 is weer gebruikt. Het

inpakken is hierdoor komen te vervallen. De bezoekers kunnen zelf het fruit afwegen en afrekenen. Zij stellen het op prijs dat kleine hoeveelheden gekocht kunnen worden.

Sap persen.

We hadden weinig fruit te persen, er zijn daarom geen 3 liter pakken gemaakt. Ook het aanbod van fruit uit de omgeving was zeer mager zodat Mobipers slechts een dag aanwezig is geweest.

Snoeien

De snoei workshop was een redelijk succes en zal worden herhaald. Het advies om de snoei in twee fasen uit te voeren hebben we in de praktijk gebracht. Fase-1 veel zagen en fase-2 veel waterloten knippen. Het weer in het voorjaar beperkte het aantal snoeidagen aanzienlijk. Op de Historische dagen hebben een aantal werkgroep leden de bezoekers het begrip zomer snoei uitgelegd door de waterloten weg te nemen.

Historische dagen

De keuze om de boomgaard meer te betrekken bij de historische dagen heeft resultaat gehad.

De toegang tot de boomgaard is gerealiseerd door een opening in het hek te maken. Komend vanaf de brug bij de duiventil liep men langs een aantal kramen naar het schelpenpad.

Een aantal standhouders hebben deze plek voor volgend jaar reeds gereserveerd.

Presentatie van de Werkgroep

Dit jaar hebben we de kraam niet gedeeld met „De Vrienden van Verhildersum”. We hadden daardoor alle ruimte om het publiek informatie te verstrekken over ons werk en het belang van de collectie oude rassen die we beheren. In de winter zijn een aantal soorten appels gedroogd boven de kachel. De bezoekers konden zelf de verschillen proeven tussen de oude rassen. De zoete appels werden zeer gewaardeerd. Dit jaar wordt er weer een aantal appels van diverse rassen gedroogd.

De “Harry stelling” is getoond aan de bezoekers. Het blijkt een zeer bruikbaar presentatie hulpmiddel te zijn.

Naamplaatjes

De naamplaatjes zijn vervangen, we werken nu met locatiecodes. De boomnummers zijn vervangen door rij met nummer. Het voordeel is dat het zoeken eenvoudiger is geworden. Een lijst met oude en nieuwe codering zal worden opgehangen in de schuilhut.

Bloemenrand

De bloemenrand langs het schelpenpad en de boomgaard was een succes. De vele foto's zijn goede ambassadeurs voor ons landgoed. De overvloed aan insecten was ook waarneembaar.

Valkenkast

Ook dit jaar is de torenvalk niet tot broeden gekomen, hoewel er genoeg muizen waren om tot voortplanting te komen. Het is een regionaal verschijnsel.

Beeldentuin

Na plaatsing van het 11e beeld in 2010, is begonnen met het 13e beeld `Ether`. De kunstenaar zal het ontwerp ca. april 2015 aan de bronsgieter aanbieden, waarna plaatsing en overdracht in de herfst van 2015 verwacht worden.

Collectieregistratie

De collectie is geregistreerd in Adlib, een geautomatiseerd registratiesysteem.

Een groot aantal vrijwillige medewerkers werkt regelmatig aan het beschrijven van de collectie van de borg, de museumboerderij en de textielafdeling. De textielcommissie gaat zo langzamerhand de horizon zien van de registratie.

De komende tijd wordt veel aandacht besteed aan controle van de opgeslagen informatie. Daarnaast zijn er plannen om de collectie verdergaand te digitaliseren. Het gaat dan voornamelijk om een aanvulling met beeldmateriaal.

Bruiklenen en Schenkingen

Landgoed Borg Verhildersum heeft een aantal langdurige bruiklenen om de lacunes in de eigen collectie op te vullen. Deze bruikleenobjecten zijn opgenomen in de vaste presentatie van het museum. Op zijn beurt heeft het museum een aantal objecten in langdurige bruikleen gegeven aan externe partijen. Daarnaast is in 2014 een aantal kortdurende bruikleenovereenkomsten aangegaan.

Landgoed Borg Verhildersum ontvangt nog steeds interessante schenkingen voor onze collectie-

Onderzoek

Voor het centrale thema: De rijke smaak in de 19^e eeuw is uitgebreid (archiefo)onderzoek gedaan en er vindt onderzoek plaats voor het nog af te ronden boek over de bewoners van de borg

Presentatie

De staf heeft ter voorbereiding van het seizoen 2014 zich weer beziggehouden met de voorbereidingen van de verschillende presentaties. Deze inspanning heeft een mooie presentatie opgeleverd waarin een deel van onze collectie en bijhorende verhalen zo goed mogelijk voor het voetlicht zijn gebracht. In het kader van het centrale thema: “De Rijke Smaak van de 19e eeuw” zijn op de verschillende locaties tentoonstellingen ingericht. De eigen collectie dient daarbij als basis.

Presentatie collectie

Koetshuis/Borg

In de borg is het verhaal verteld van het jonge gezin Edzardt Tjarda van Starkenborg en Aleida Warmoldina Lamberta Talma. Zij zijn de laatste telgen uit het geslacht Tjarda van Starkenborg die Verhildersum, voor korte tijd, bewoond. De inrichting van de borg is zo veel mogelijk teruggebracht naar de situatie die past bij 1820, het jaar dat Edzardt en Aaltje in het huwelijk traden en hun intrek namen op de borg. De nadruk in de borg is gelegd op de zwangerschap en de geboorte van hun oudste zoon Ludolf. Iedere gebeurtenis is gekoppeld aan een drankje of soort eten, zoals “Hansje in de kelder” kandeel of kindermanstik.

In het koetshuis is de trouwceremonie uitgebeeld, en is dieper ingegaan op het eten en de gebruiken die daarbij

hoorden. Er is aandacht besteed aan ‘Gebak en zoetigheden’, ‘Brood en andere graanproducten’, ‘Koffie, thee en chocolade’ en ‘Vlees, vis en gevogelte’.

In verschillende ruimte konden bezoekers op kleine beeldschermen het verhaal meebelev.

Museumboerderij

In de museumboerderij staat de landbouw centraal: het verbouwen van voedsel, maar ook het verwerken en conserveren van de ruwe producten van het land. I.s.m. gastconservatoren is aandacht besteed aan bijvoorbeeld suikerbieten en chicorei.

Naast de kabinetten met Groninger producten, van o.a. aardappel, biet en chicorei was het verhaal van biologische boer Ale Havenga in de Museumboerderij te zien en te horen. Fotograaf Reyer Boxem exposeerde een aantal foto's.

Yvonne Siesling, Ilona Siesling, Celine Boonstra en H el ene de Boer zijn 3e jaars studenten op het AOC Terra in Groninge. Zij volgen de opleiding Design & Styling. In het kader van regioleren (opdrachten buiten de school) hebben zij de opdracht aangenomen de tentoonstelling in de Oude Schuur vorm te geven.

Tijdelijke exposities

Proef het Hoogeland

Fotografie van Han Jansen en studenten van de Fotoacademie

Een hedendaagse kijk op eten, van stadstuin tot de kleurpigmenten uit groente, dat is wat de foto's van beeldend kunstenaar Han Jansen en van studenten van de Fotoacademie van 28 juni tot en met 21 september lieten zien in de expositie in de Museumboerderij van Landgoed Borg Verhildersum. Een moderne aanvulling op de expositie "De Rijke Smaak van de 19^e Eeuw". De Rijke Smaak van het Hoogeland legt een verbinding tussen het platteland en de stad, tussen heden en verleden, tussen meester en student. In de tentoonstelling zijn, naast werk van Han Jansen, foto's te zien van negen studenten van de Fotoacademie, die elk in een verschillende fase van hun studie zitten. De Fotoacademie leidt in 3 tot 4 jaar op tot professioneel fotograaf. Voor de deelnemers is dit een mooie kans om ervaring op te doen en zich zelf te presenteren.

De foto's van de studenten zijn een eigentijdse benadering van het thema voedsel in de breedste zin van het woord. Enkele voorbeelden: een serie over de stadstuin in de Oosterparkwijk in Groningen, die zowel fungeert als sociale werkplaats als aanvoer voor de voedselbank. Wat doet groente op aquarel papier? De uitkomsten van dit speciale procedé zijn vastgelegd. Ook is er gespeeld met het landbouwlandschap. De typische kleuren van de omgeving zijn met behulp van computerprogramma's aangepast en veranderd.

Deze laatste zijn geinspireerd door het Waddenproject uit 1980 van Han Jansen (1931 – 1994). Hij kleurde zijn geliefde Groninger landschap in met natuurlijke pigmenten en legde dit fotografisch vast. Deze afdrucken werden eveneens getoond in deze expositie.

Al eerder dit jaar hing er werk van deze Groninger kunstenaar op Verhildersum, in een hommage aan zijn leven en zijn werk, in het jaar dat het 20 jaar geleden is dat hij overleed.

Het werk is gepresenteerd op platen van bio-laminaat van Huis Veendam. Deze worden op een duurzame manier geproduceerd van lokaal plantaardig afval zoals grassen, uien en

aardappelschillen. De platen in de tentoonstelling zijn gemaakt van aardappelschillen, met als lijm en bindmiddel aardappelzetmeel.

De expositie werd mede mogelijk gemaakt door Huis Veendam en Studio Bitterzoet.

Amateurkunsttentoonstelling „Voedsel”

Zestig regionale amateurkunstenaars hebben hun beleving van voedsel vastgelegd op doek, met een camera of in ruimtelijk werk. Vanaf 27 september t/m 1 november waren deze werken te zien in de vernieuwde schuur van de Museumboerderij

De amateurkunsttentoonstelling is 29 jaar geleden in het leven geroepen door toenmalig conservator dhr. Veldman en is inmiddels uitgegroeid tot een interessante traditie. Schilderwerk, fotografie, metaal, keramiek, textiel en beeldhouwwerk hebben hun plaats gekregen in de Museumboerderij.

Evenementen/activiteiten

Streekmarkt

Op het landgoed wordt elke 3e zaterdag van de maand een streekmarkt gehouden. Een unieke streekmarkt met (h)eerlijke ambachtelijke producten.

Verse, regionale en seizoensgebonden producten zijn te vinden op de Streekmarkt van Verhildersum. Het hele jaar door kunnen bezoekers er elke maand terecht voor vlees, kaas, groente en fruit, maar ook voor (h)eerlijke extra's als cider, taartjes, honing en vruchtensappen. Voor alleseters en fijnproevers; de streekmarkt op Landgoed Borg Verhildersum biedt het hele jaar (zomers buiten en in de winter binnen) door een keur aan lekkernijen en ambachtelijke producten.

Van tijd tot tijd zijn er tijdens Streekmarkten workshops.

Bijvoorbeeld van Carolina Verhoeven, verbonden aan o.a. het Historisch Kookmuseum in Roden en de Landskeuken. Zij is een specialiste op het gebied van culinaire tradities en voedselconservering door de eeuwen heen. De Landskeuken is zelfs het museale kenniscentrum over Nederlands Culinaire Weck Erfgoed. C.Verhoeven heeft tijdens een streekmarkt doorlopend demonstraties gegeven over hoe u het beste de oogst kunt bewaren. Roken of drogen, pekelen, inmaken in het zuur of juist liever zoeter.

Tijdens een lezing en proeverij nam Chocolade-expert Nolda Straatman bezoekers van de Streekmarkt mee door vijf eeuwen geschiedenis van chocolade. Niet alleen is het al een heel oude lekkernij die vroeger alleen voor de rijke klasse beschikbaar was, ook valt er nog veel meer te beleven aan onze hedendaagse chocolade..

Kunst aan Huis Route

Op zaterdag 8 maart, zondag 9 maart, zaterdag 15 en zondag 16 maart 2014 vond het jaarlijkse evenement 'Kunst aan Huis Atelierroute' plaats in de provincies Groningen en Friesland. Kunstenaars in het Lauwersland (Friesland/Groningen) nodigden belangstellenden uit voor een rondleiding op hun werkplek.

In de museumboerderij was een overzichtsexpositie van alle deelnemers ingericht. Hiervoor was een deel van de museumboerderij afgeschermd i.v.m. de aanpassingswerkzaamheden voor de vernieuwing van de expositieruimte.

Paaseitjes zoeken met de Paashaas

2^e Paasdag strooide de paashaas rijkelijk chocolade eitjes in de tuin en in de singels. Ook deze keer kwamen zeer veel kinderen, samen met hun ouders, opa's en oma's, de paaseitjes zoeken. Het weer was goed en iedereen beleefde veel plezier aan deze jaarlijks terugkerende traditie.

De 4 jaar oude Esmee ter Hof uit Winsum vond het gouden ei in de Borgtuin, Mannija Deuten (5 jaar) uit Hornhuizen won de tweede plaats met haar vondst van het zilveren ei. In de singels rondom de tuin, waar de eieren voor de oudere kinderen waren verstopt, won Tino Bos (9 jaar) uit Houwerzijl de eerste prijs en Noa Sinnige (11 jaar) uit Leens, de 2^e.

NLDoet

Op 21 maart werd de jaarlijkse Nationale Vrijwilligers dag, georganiseerd door het Oranjefonds. Bedrijven, vriendengroepen en individuen kunnen zich dan aanmelden om een vrijwilligersorganisatie een dagje te helpen. Tien leerlingen van het Wessel Gansfortcollege in Winsum hadden zich aangemeld om op Verhildersum te komen helpen met het seizoen klaar maken van het landgoed. Zij hebben paden aangeharkt en verschillende informatieborden en bankjes schoongemaakt. Het was deze dag erg slecht weer, zodat het uiteindelijk een halve dag werd.

Snoeien van appel- perenbomen

De boomgaardwerkgroep organiseerde op vrijdag 21 maart een workshop snoeien van appel- en perenbomen. De workshop werd gegeven door Harry van der Laan. Van der Laan is een pomoloog in hart en nieren, een ervaren snoeier en docent bij verschillende snoeicursussen in het Noorden.

De bijeenkomst begon om 9.00 uur en eindigde om 16.00 uur. De nadruk in de workshop werd gelegd op de praktische vaardigheden: het inschatten van bomen en het feitelijke snoeien. In kleine groepjes waren de belangstellenden in de boomgaard bezig, waarbij Harry van der Laan als supervisor optrad. Het resultaat mocht er zijn. De bomen zijn in verschillende stappen teruggesnoeid en in vorm gebracht.

Museumkids en -buren

De museumvereniging organiseert in de week voorafgaand aan het museumweekend op woensdag 2 april Museum-Kids en op 4 april Museum-Buren. Verhildersum nam deel aan beide projecten. Op 2 april vanaf 13.00 uur kregen kinderen met hun ouders een sneakpreview van de Struunkaart. De kinderen konden al spelend en lerend over het landgoed strunen en een aantal opdrachten van de Struunkaart uitvoeren.

Voor Museumburen werden mensen in de directe omgeving huis aan huis uitgenodigd om het landgoed te bezoeken. Zij werden onthaald in de Museumboerderij met koffie en thee. De burens kregen een toelichting op de agenda van 2014. Daarna werd een bezoek gebracht aan de expositie "De Rijke Smaak van de 19e eeuw"

Museumweekend

Op zaterdag 6 april 2013 en zondag 7 april 2013 is voor de 32e keer het nationale museumweekend georganiseerd. Tijdens het museumweekend is de toegang gratis. Het thema van het museumweekend van 2013 was: "Doe een museum". Landgoed Borg Verhildersum is 1 van de circa 400 musea die deelnemen aan dit weekend.

De Borg kwam tot leven tijdens het Museumweekend. Bezoekers konden zien hoe de borgheer en zijn dame vroeger leefden. Op 5 en 6 april waren Edzard Tjarda van Starckenborgh, zijn kersverse vrouw Aleida, vader Ludolf, hun personeel en hun gasten aanwezig op het landgoed. Zij vertelden het verhaal van de borg in 1820, van het huwelijk, zwangerschap en de dood, met alle rituelen, gebruiken en bijgeloof uit die periode. Huisknecht Jaap nam de bezoekers mee langs het lief en leed van deze familie. Vrijwilligers van Verhildersum hebben onder begeleiding van professionele regisseur Johan Brokken gerepeteerd voor deze bijzondere gelegenheid. De theaterstukjes waren het hele jaar door ook op film in de borg te bekijken.

Textieldagen: Kunst en Textiel

Jaarlijks staat in het weekend na hemelvaart Landgoed Borg Verhildersum twee dagen volledig in het teken van textiel, dit jaar op 31 mei en 1 juni. Dit jaar was het thema "Lekker Textiel?" De Textieldagen stonden in het teken van voedsel, voedselbereiding en eetgewoontes. Met prachtig keuken- en tafeltexiel, veel creatieve patronen van cupcakes tot groentes, maar ook breiwerken van dropveters en kantklossen met spaghetti. Er waren verschillende informatie- en verkoopkraampjes, demonstraties en workshops. Veel verschillende technieken, materialen en eindproducten werden aan de bezoekers gepresenteerd. Verschillende bezoekers kwamen proeven, grasduinen en genieten van het 10-jarig jubileum van de Textieldagen!

Tuin & Kunst Tiendaagse

Tijdens de Tuin & Kunst Tiendaagse, van 20 t/m 29 juni, openden tuinen door heel Groningen hun deuren, en stond ook de Borgtuin van Verhildersum te Leens extra in de aandacht. De Borgtuin met daarin een kruidentuin omringd door leifruit, een rozen- en clematistunnel, taxusblokken, en een 19e eeuwse tuinhuisje. De internationaal bekende en gewaardeerde kunstenaar Eddy Roos heeft de tuin voorzien van bijzondere beelden. Naast de vele clematissen en rozen konden de bezoekers genieten van de overdaad aan bloemen en planten. De singels zorgen voor een groene achtergrond en de Borg met zijn gracht natuurlijk voor een prachtig decor.

De formele binnentuin met grote vlakken, rechte paden heeft hier en daar knusse hoekjes en schilderachtige doorkijkjes. De Gulden Snede vormt de leidraad, niet alleen voor het grondplan, maar ook voor de beelden die op prominente punten in de tuin staan. In 1977 werd het eerste beeld geplaatst: Noortje. Dit vrouwenfiguur vult eveneens als Patricia, een van de nissen aan de oostzijde van de tuin. De geometrische grasvelden in het midden van de tuin worden gesierd door de vijf elementen, waarvan lucht, water en aarde reeds geplaatst zijn. Ether wordt in 2015 onthuld. Diverse andere vrouwenfiguren staan verdeeld over de ruimte. De vloeiende bewegingen van de dansende silhouetten vormen een sterk contrast met de strakke lijnen van de tuin.

Opening Struunpad

Op 21 juni heeft dhr. H. Staghouwer, gedeputeerde van de Provincie Groningen, het Struunpad geopend. Bij dit pad hoort een kaart met uitdagingen, opdrachten en vragen voor kinderen. De Struunkaart is ontwikkeld in samenspraak met Bouwe Ruiten(Landbouwe) en Nicole Herink(Oostenwind BNO). Op deze kaart staan 20 opdrachten die kinderen en hun ouders kunnen uitvoeren. Het zijn opdrachten die te maken hebben met de natuur en de landbouw op het landgoed. Voorbeelden van opdrachten zijn: torenvalk spotten, woelmuizen zoeken, koetje loeren, kruiden in het weiland determineren, graan malen, appels en peren vergelijken, wilde bijen tellen, sporen van vleermuizen zoeken in de kelder van de borg, maar dus ook 'wormen zoeken'. De kinderen leren bijvoorbeeld dat wormen belangrijk zijn voor ons voedsel. Wormen maken namelijk van koeienmest hapklare brokjes voor het gras, dat de koeien op hun beurt weer eten om er melk van te maken. Dat is de kringloop van ons voedsel. Ze leren ook dat bijen belangrijk zijn voor ons voedsel. Ze bestuiven namelijk de gewassen en het fruit. En dat is nodig om zaden en vruchten te kunnen vormen. Bij de Struunkaart krijgen de kinderen ook een Struuntas mee. In de Struuntas zitten allemaal spullen waar ze de opdrachten mee kunnen uitvoeren, zoals een loep, een schepje, een verrekijker, en een meetlint. De Struunkaart is te koop in de Museumboerderij en in het Koetshuis. Als beloning krijgen de kinderen een 'Bee-happy' stempel op hun Struunkaart en een glas appelsap uit de boomgaard. Het nieuwe Struunpad loopt al slingerend door de historische boomgaard. In de boomgaard staan zo'n 120 oude fruitrassen. Het doel van het Struunpad is om de beleving van o.a. de boomgaard te vergroten. Het Struunpad en de Struunkaart zijn mede mogelijk gemaakt door de Natuur en Erfgoedprijs, die Verhildersum vorig jaar van het ANWB-fonds en het magazine Buitenleven heeft gekregen.

Graan zichten op Verhildersum

Dinsdag 15 juli was het weer zover, het graan was zichtrijp en het moest er af. Vrijwilligers van Landgoed Verhildersum lieten het verleden herleven, de zichten waren gescherpt en de ouderwetse kleding was tevoorschijn gehaald, de zichtmachine was gecontroleerd en wordt naar het land gebracht. De rogge stond er afgelopen jaar goed bij en er is veel stro afgekomen.

Op de plaatsen waar met de hand wordt gezicht zijn de schoven met de hand gebonden. Het publiek werd hier actief bij betrokken. De schoven werden gehokt. Het resultaat mocht er zijn en riep nostalgische beelden op. Het graan werd gebruikt tijdens de historische dagen. Op zaterdag kwam daar de stoomdorsmachine om het graan te dorsen.

Historische Dagen

Oorlog, belastingverhoging, te hoge graanprijzen en mislukte oogsten leidden als snel tot rellen de eerste helft van de 19^e eeuw. Deze gebeurtenissen vormden de inspiratie bron voor de Historische Dagen op Landgoed Borg Verhildersum te Leens. Het Groninger verleden werd tot leven gebracht door de vele ambachtslieden, de dienstmeiden en de boeren op het land. Men ontmoette de familie Tjarda van Starckenborgh rondom en in de borg. Men kon op zondagochtend naar een Hagenpreek luisteren. Men kon de hongerige landloper van de strenge veldwachters redden en genieten van de prachtige kostuums, de vrolijke muziek en dans en de vele verhalen.

Op 10 en 11 augustus werden voor de 10e keer de Historische Dagen op Verhildersum georganiseerd. Ontstaan vanuit de Ambachtsdag in 2004 is het uitgegroeid tot een tweedaags evenement. Ook dit jaar was het voor vrijwilligers, deelnemers én bezoekers een groot feest. Met veel leuke activiteiten en ca. 3485 bezoekers. Voor hele weekend was er slecht weer afgekondigd. Dit heeft ons parten gespeeld. Het weer viel mee en het hele weekend hebben de bezoekers een kijkje kunnen nemen in het dagelijks leven van toen; er werd gewassen, gesponnen, gebreed en gekookt zoals men dat 150 jaar geleden ook deed. Rondom het arbeidershuisje werd de 19^e eeuwse huiselijkheid getoond. Ook de dienstmeiden in de borg waren druk in de weer. Meneer en mevrouw Tjarda van Starckenborgh flaneerden met baby Ludolf door de tuin, terwijl ze gasten ontvingen in een bijzonder theaterspel.

De armen werden het hardst getroffen door de crisis, en dat zou op zondag ook pijnlijk duidelijk worden in het spannende theater te paard van stichting Langenort. De arme landloper werd in de kraag gegrepen door de veldwachters en werd streng gestraft voor het stelen van een brood.

In de boomgaard hebben kinderen naar hartelust kunnen ontdekken en spelen, evenals knutselen op het veld. Er wordt gehekeld, gedorst en gehooïd, zowel met de hand als met oude machines. De kiepkerel, de bakker, de imker, de papiermaker en de mandenvlechters zijn ook beide dagen hard aan het werk geweest, maar ze hadden altijd tijd voor een praatje of uitleg over hun bezigheden. Men kon naar de spannende verhalen en de vermakelijke liedjes van de rondreizende muzikanten en vertellers luisteren en uitrusten bij het optreden van de dansgroepen. Op voorterrein stonden de stands van collega musea.

Open Monumentendag

Een lijkkoets, een honingpers, een aardappelsorteermachine, en een reeënkop: een kleine greep uit het depot van Landgoed Borg Verhildersum te Leens. Tijdens de Open Monumentendagen op 13 en 14 september heeft het museum zijn schatten in het externe depot de "Blauwe Doos" aan de Nijverheidsweg 8 te Leens aan een breed publiek getoond. Veel bezoekers bezochten de loods en bewonderden de vele bijzondere voorwerpen op het gebied van wonen, landbouw en ambachten uit voornamelijk de 19^e eeuw. Vrijwilligers waren ter plekke om de belangstellenden van allerlei informatie en verhalen te voorzien. Daarnaast was ook het Landgoed gratis toegankelijk. Onze Spullen 2.0 zorgde deze dagen voor veel gespreksstof en het maakte veel herinneringen los.

Rabobank museum dag

Op 25 oktober namen wij deel aan de Rabobank museumdag. Bezoekers konden met de Rabobank speurkaart Landgoed Borg Verhildersum ontdekken. Speciaal voor deze dag is er een combinatie gemaakt voor volwassenen van de drie populaire speurtochten die het landgoed rijk is: de Struunkaart, de speurtocht in de borg en de speurtocht, ontworpen door leerlingen van AOC Terra.

Oktober kindermaand

Egeltjes, pannenkoekjes en kerststukjes maken op Verhildersum. Kinderen konden knutselen met fietsbanden, papier of vilt. Hun eigen tas stempelen met verschillende soorten groenten of een eigen pannenkoekje bakken. Een andere activiteit is het ontdekken van het verhaal van de borg aan de hand van een speurtocht. Iedere zaterdag en zondag in oktober waren er vanaf half twee verschillende activiteiten voor kinderen. In de herfstvakantie was er een speciale workshop. Op de woensdag niet alleen voor kinderen maar ook voor hun (groot)ouders. Er was ook een workshop Kaboutertjes maken van vilt voor kinderen. De workshop werd gegeven door Priegelgoud uit Zeist. Het resultaat mocht er zijn. Veel kleurrijke kleine kabouters voor een sfeervol herfsttafereel.

Gronings Tussengebied, sfeerbeelden van het Wad

Van 21 september t/m 1 november was in de Museumboerderij de expositie "Gronings Tussengebied". Sfeerbeelden van het steeds veranderende wad. Het licht, de zee en de lucht zijn iedere keer anders. Norma van der Horst en Paula Bieman toonden in fotografie en kleine "WeerBeelden", 3D-schilderijtjes de resultaten van hun tochten langs de Groninger Waddenkust.

Het is vijf jaar geleden dat de Waddenzee door UNESCO tot werelderfgoed werd uitgeroepen. Dit werd gevierd in deze expositie, met het tonen van de vele gezichten van dit bijzondere gebied. De tentoonstelling toonde de resultaten van het project "Wad's up?" van Van der Horst. Haar tochten langs de Waddenzee resulteerden in het boek "Het Gronings Tussengebied, streek van water en wad".

In reactie op wandelingen die Paula Biemans maakte door het landschap waar zij woont (het kleilandschap vlak achter de dijk van de Eems) maakte zij WeerBeelden. WeerBeelden zijn kleine 3 dimensionale schilderijen, poëtische diorama's gebaseerd op het weer, het seizoen en het landschap. Zacht gras, rietzaden, besjes, de natuur is wonderschoon. Pek, lege eierschillen en dode diertjes; de natuur is vol dramatiek. Leven en dood gaan hand in hand. De natuur wordt met een hedendaagse afstand bekeken in haar sprekende WeerBeelden.

Open dag "De Marne Muzikaal"

Op 27 september van 11.00 - 15.00 uur organiseerden de gezamenlijke muziekverenigingen van De Marne en muziekschool Noordakkoord een Open Dag in de Museumboerderij.

Deze dag was georganiseerd voor iedereen die interesse heeft in het maken van muziek en richtte zich in het bijzonder tot de jeugd.

Om de dag muzikaal te ondersteunen was er naast een gezamenlijk optreden van de muziekverenigingen ook een optreden van alle aanwezige leerlingen.

De jeugd kon op een leuke manier in aanraking komen met allerlei verschillende muziekinstrumenten. Diverse muzikanten en docenten beantwoordden vragen. Natuurlijk mochten de bezoekers verschillende instrumenten proberen te bespelen. Daarnaast werden er diverse miniworkshops gegeven.

Kortom, het was een gezellige dag waar de bezoekers konden genieten van alles wat de Gemeente de Marne op muzikaal gebied te bieden heeft.

Appels en perendag

Op 1 november sloten wij traditiegetrouw af met het centraal stellen van ons fruit uit de boomgaard. De opbrengst van de boomgaard werd toen verkocht. Bezoekers konden de herfst proeven en genieten van appels en peren uit de eigen oogst van Verhildersum. De vele bijzondere fruitrassen uit de boomgaard van het landgoed waren geplukt en worden in kleine hoeveelheden verkocht. Bijvoorbeeld de Rode Pippeling en de Noorderkroon.

Boomkwekerij de Baggelhof was met een ruime keuze aan jonge bomen aanwezig.

Ook kon er eigen fruit tot sap worden verwerkt door Mobipers.

Pomologen waren aanwezig om vragen over fruitrassen te beantwoorden en fruit van bezoekers te determineren.

Klein dierenshow

Traditiegetrouw stond ook in 2014 de klein dierenshow op het programma. Een show die ieder jaar weer een breed publiek aanspreekt en zorgt voor een gezellige sfeer in de museumboerderij. De Noord-West Groningen show is een jaarlijks terugkerende expositie van klein dieren. Vereniging PKD 'De Marne 1960' organiseert dit evenement. Leden van de klein dierenvereniging tonen hun fraaiste dieren. En hopen dat ze met hun inzendingen in aanmerking komen voor een of meer van de vele prijzen die uitgelooft zijn. Als extra stimulans krijgen jeugdleden die meedoen een attentie, ook als ze niet in de prijzen vallen

Helaas liep het dit jaar anders. De klein dierenshow die op het programma stond, werd afgelast vanwege het landelijke vervoersverbod van pluimvee. De dieren waren op donderdag al aangekomen, maar ze mochten niet meer weg. De dieren waren al in Leens om gekeurd te worden, maar door het vervoersverbod dat donderdag werd afgekondigd, mochten ze niet vervoerd worden. De dieren zaten dus opgesloten in de museumboerderij bij de borg. Een nare consequentie van het verbod was dat er ook geen voer meer naar de Verhildersum mocht worden gebracht. Gelukkig duurde het vervoersverbod tot zondag.

Daardoor is uiteindelijk geen voerprobleem ontstaan. Normaal gesproken komen er honderden mensen op de show af. Zij mochten vanwege het verbod dus niet komen.

Hopelijk kunnen wij volgend jaar weer volop genieten van de klein dierenshow op Verhildersum.

Museum Technology Meeting

Wat zijn de actuele ontwikkelingen als het om nieuwe media en technologie gaat? Welke ontwikkelingen bieden musea interessante kansen? En, hoe kunnen die noviteiten ervoor zorgen dat een museumbezoek onvergetelijk wordt? Deze vragen stonden centraal tijdens de Museum Technology Meeting (MTM) die Landgoed Borg Verhildersum, in samenwerking met BANO, het Noorderpoortcollege en de studie Kunsten, Cultuur en Media (KCM) van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), op 28 november 2014 organiseerde.

Voor deze gelegenheid had Bano, een bedrijf gespecialiseerd in de inrichting van beurspresentaties en andere grote evenementen, vijf digitale noviteiten geselecteerd. Het ging om de i-Beacon, de 360°camera, de Double (Robotics), de Oculus Rift en de 3d printer. Noorderpoort Kunst en Multimedia en studenten KCM hadden in gemengde teams onderzocht hoe de vijf ontwikkelingen de kwaliteit en beleving van een museumbezoek kunnen vergroten. Hun ideeën en bevindingen hebben zij verwerkt in een presentatie. Tijdens de Museum Technologie Meeting namen zij de deelnemers mee in een belevenis die de zintuigen beroert, onderlinge gesprekken genereert of onbekende perspectieven toont. De presentaties werden voorafgegaan door een plenaire introductie over het belang van een lichamelijke, zintuiglijke beleving door RUG docent en onderzoeker Ronald Hünneke. Na afloop van de presentaties was er ruimte voor vervolgonderzoek, uitwisseling, kennismaking en gesprek.

Kerst op Verhildersum

Tijdens de donkerste dagen van het jaar waren de Borg en het Borgterrein omgetoverd tot een prachtig kerstdecor. Leerlingen van AOC Terra Groningen zorgden voor prachtige objecten in de Borgtuin, met natuurlijke materialen uit de omgeving. De Borg werd prachtig aangekleed. Bezoekers konden genieten van de prachtige feestkleding die speciaal voor deze gelegenheid uit het kledingdepot tevoorschijn was gehaald. Je kon wegdromen bij winterse verhalen en passende muziek en onderwijl genieten van de mooie bloemstukken.

In het Koetshuis kon de prachtige privécollectie glaswerk van dhr. Hooghoudt Sr. bewonderd worden. Bij speciale gelegenheden is niet alleen wat er gegeten en gedronken wordt van belang, maar natuurlijk ook waaruit! De bijzondere privécollectie glaswerk van dhr. Hooghoudt Sr. sluit perfect aan bij "De Rijke Smaak van de 19e eeuw". Fop glazen, provincie glazen en "de liefde en zijn gevolgen" zijn slechts enkele voorbeelden van feestelijk glaswerk uit de 18e en 19e eeuw. Daarnaast zijn er ook verschillende bokalen, flessen en likeuren tentoongesteld. De vrijwilligers hadden speciaal voor deze dagen hun kleding een feestelijke uitstraling gegeven. Op deze manier gaven zij Kerst op Verhildersum een bijzonder tintje.

Op maandagmiddag konden kinderen en volwassenen op pad met Kjeld de Kerstnise. Deze "kerstkabouter" beschermt de bewoners van de borg tijdens deze donkere dagen. Hij liet zien hoe hij dat doet en waar hij woont. Het was een leuke en spannende tocht.

Liedjes over Verhildersum

In 2014 zijn er verschillende liedjes gemaakt naar aanleiding van het jaarthema: “De rijke Smaak van de 19^e eeuw”, een voorbeeld:

Verhildersum in liedjes - door Lenny Bulthuis

Verhildersum

*Kijk dit is dit is de borg
De borg de borg Verhildersum
Een buitenplaats zo noem je dat
Voor rijke mensen uit de stad
Hun huis stond in het centrum
Maar elke zomer ja elke zomer
verruilden zij het feestgedruis
Voor de rust van hun vakantiehuis
In Ulrum, Leens of Loppersum*

Héél vroeger was de borg een steenhuis
Voor de bouw ervan was lang gespaard
Het was een huis zonder bed en fornuis
Waar graan en zaaizaad werd bewaard

Dus mensen woonden er nog niet
Die bleven er slapen en aten er pas
Als er gevochten werd in het gebied
Omdat je in dat steenhuis veilig was

De winnaars van al die ruzies en strijd,
ja eigenlijk waren het boerenzonen,
kregen de macht en gingen destijds
met hun gezin in zo'n steenhuis wonen

ze bouwden er een groot stuk bij
en maakten er zo een langhuis van
dat sjieker was dan hun boerderij:
die machtige boer werd een edelman

*Kijk dit is dit is de borg
De borg de borg Verhildersum
Een buitenplaats zo noem je dat
Voor rijke mensen uit de sta*

*Hun huis stond in het centrum
Maar elke zomer ja elke zomer
verruilden zij het feestgedruis
Voor de rust van hun vakantiehuis
In Ulrum, Leens of Loppersum*

maar zelfs dat het langhuis werd te klein
de adel wilde mooier en ruimer leven
hun woning moest groot en bijzonder zijn
dus werd het pand vleugels gegeven

Ook Verhildersum heeft vleugels gehad
Maar die zijn later weer afgebroken
En o ja, waar eerst het steenhuis zat,
bij de put, daar is men later gaan koken

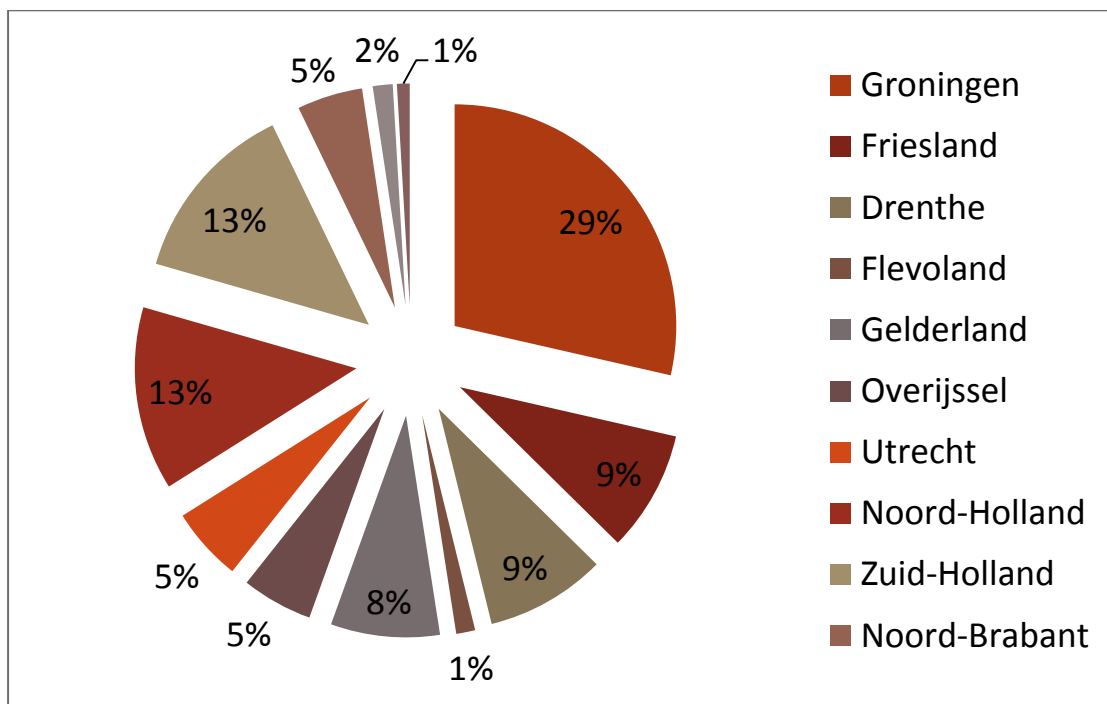
Gelukkig is de rest van het oude pand
Wèl eeuwen en eeuwen blijven staan
Een ruwe diamant op het Hogeland
Om zo nu en dan naar toe te gaan

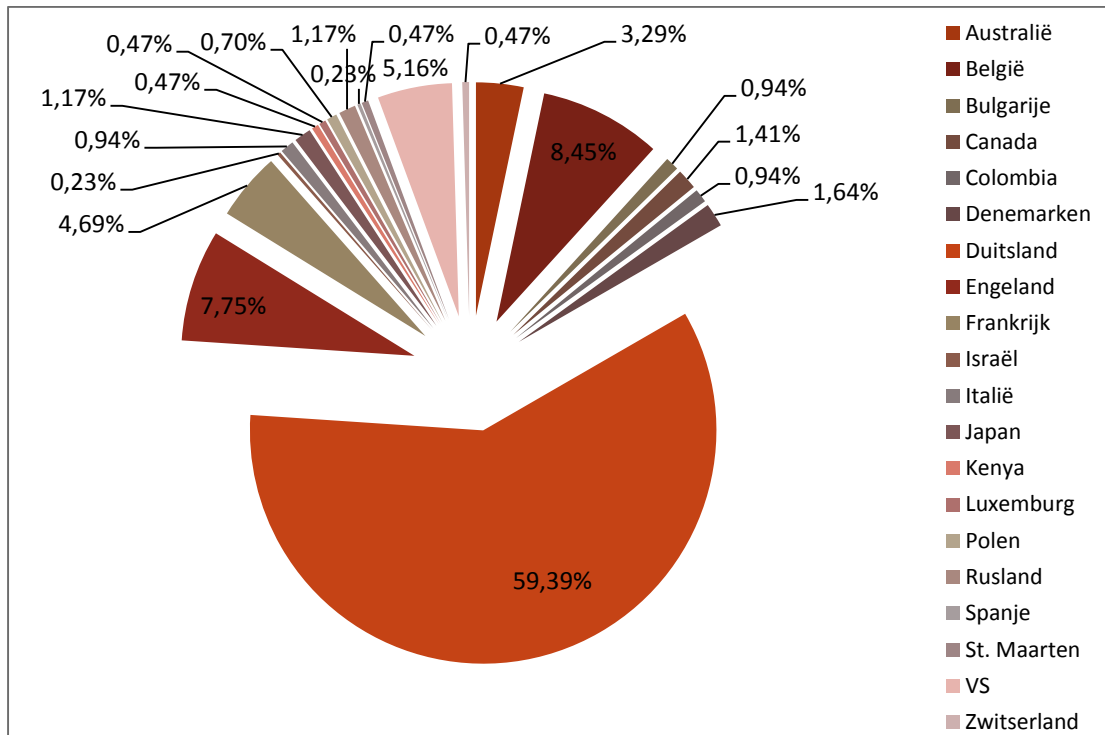
En al heeft de borg geen vleugels meer
En zijn de bewoners inmiddels verdwenen
Denk als je hier komt de volgende keer
dit wás een schuilplaats van bakstenen

*Kijk dit is dit is de borg
De borg de borg Verhildersum
Een buitenplaats zo noem je dat
Voor rijke mensen uit de stad
Hun huis stond in het centrum
Maar elke zomer ja elke zomer
verruilden zij het feestgedruis
Voor de rust van hun vakantiehuis
In Ulrum, Leens of Loppersum*

Bezoekers

Het landgoed kijkt terug op een goed jaar, met veel activiteiten en bezoekers uit heel Nederland, Duitsland en zelfs Canada, Kenya en Japan. Ongeveer 50% van de bezoekers komt uit de noordelijke provincies. In 2014 gingen 16942 individuele bezoekers en 234 kinderen in schoolverband over de drempel van de Borg. Daarnaast hebben 7250 personen de gratis Streekmarkt bezocht, dit is een stijging van meer dan 1000 ten op zichte van 2013. De markt met regionale en ambachtelijke producten trekt ieder jaar meer mensen en is onverminderd populair. Het is een gevestigde markt op het Hoogeland die staat voor kwaliteit en gezelligheid. Gezien het slechte weer tijdens de Historische Dagen in augustus en tijdens het Kerstevanement in december, vielen de bezoekersaantallen van beide evenementen tegen. De website is goed bezocht, met bijna 30.000 bezoeken.

Samenwerking in de regio

Dwarsverbanden, met als doelstelling het aantrekken van meer bezoekers, waren er ook in 2014. Partners in die samenwerking zijn Stichting Borg Verhildersum, Doe zoo te Leens, het Visserijmuseum te Zoutkamp, Museum Wierdenland te Ezinge, Openluchtmuseum Het Hoogeland te Warffum, het Theemuseum te Houwerzijl en Domies Toen in Pieterburen. Er wordt samengewerkt doormiddel van kortingsarrangement “ De Hogelandwijzer” ontwikkeld op initiatief van Verhildersum.

Onze Spullen 2.0

Landgoed Borg Verhildersum werkt samen met het Visserijmuseum Zoutkamp, openluchtmuseum Het Hoogeland en de Bibliotheek te Leens aan het Project Onze Spullen 2.0. In een traject van twee jaar willen wij zo veel mogelijk verhalen boven tafel krijgen. Daarvoor gaan we enerzijds ‘live’ in gesprek met experts. Anderzijds willen we mensen met kennis via de website oproepen om hun kennis langs digitale weg met ons te delen. Om ‘live gesprekken’ te genereren zullen we vrijwilligersavonden organiseren, gaan we een samenwerking aan met de bibliotheek waar permanent opnameapparatuur/een opnameinstallatie zal staan, richten we tijdens onze eigen evenementen een ‘speakerscorner’ in. Voor het verzamelen van digitaal materiaal richten we op de website een plek in waar mensen foto’s van voorwerpen en verhalen kunnen uploaden en hun gegevens kunnen achterlaten. Vervolgens worden de verzamelde verhalen ‘gebruiksklaar’ gemaakt door ze op schrift te stellen, te ordenen en te redigeren. Uit het verhalenaanbod zal een selectie worden gemaakt. De gekozen verhalen worden verwerkt tot animaties/verhalen/liedjes/poëzie, soundscapes, etc. Dit gebeurt tijdens ‘hands-on bijeenkomsten’ oftewel workshopssessies verzorgd door kunstenaars en ambachtslieden uit de regio. Deelnemers aan deze workshops worden

geworven onder vrijwilligers, onder leden van amateurverenigingen in de regio (muziek/dans theater) en aangevuld met andere belangstellenden uit de regio. Daarnaast zal er ook worden samengewerkt met de diverse scholen in de regio.

Gezien onze uitgebreide collectie zullen de thema's van de tentoonstellingen (in 2014 voedsel, in 2015 het dorpsleven)leidend zijn bij het maken van een selectie uit de verzamelde verhalen. Het project ONZE SPULLEN 2.0 draagt op verschillende manieren bij aan het levend houden van het immaterieel erfgoed. Tijdens het project verzamelen we niet alleen verhalen, maar laten we bovendien een nieuw publiek met het materiaal aan de slag gaan. Hierdoor zullen ook deze jongeren en andere potentiële bezoekers zich de verhalen toeëigenen. Bovendien zal de 'oogst' van het project ONZE SPULLEN 2.0 (dus de verhalen) permanent in onze collectie worden opgenomen.

Nieuwe verhalen voor Onze Spullen 2.0

Voor het project Onze Spullen 2.0, het samenwerkingsproject tussen het Visserijmuseum Zoutkamp, openluchtmuseum Het Hoogeland, de Bibliotheek Leens en Landgoed Borg Verhildersum, worden niet alleen verhalen verzameld, maar ook nieuwe verhalen gemaakt. In verschillende workshops konden belangstellenden aan de slag met de oude objecten en verhalen, en hier hun eigen draai aangeven. Dit kon door een workshop: fotograferen!

De collectie van Verhildersum kon ook eens op een nadere manier worden bekeken, namelijk door de lens van een fotocamera. In 4 zaterdagochtenden werden verschillende ins en outs van fotografie geleerd, spelen met licht en donker en werken met modellen. Deze gratis workshop werd verzorgd door Corine Hormänn, fotografe en docente aan de fotoacademie in Groningen.

Van Starckenborghmysterie / Borgmans reis

Het Van Starckenborghmysterie/Borgmans reis is de intrigerende naam van het interactieve project dat Landgoed Borg Verhildersum wil realiseren. De voorbereidingen zijn dit jaar gestart. Het is een project waardoor gezinnen, en dan vooral ouders met kinderen in de leeftijd van 5 - 12 jaar, het landgoed en de bijbehorende gebouwen, objecten en verhalen als een samenhangend geheel kunnen ervaren.

Doel van dit project is om te komen tot een verhalende, interactieve, adequate, verrassende, humoristische en digitale rondgang. De basis voor deze rondgang ligt in een tiental verhalen, die samen met de bij het landgoed betrokken partijen worden ontwikkeld.

In de verhalen staan vooral twee historische personen centraal: jonkheer Edzard van Starckenborgh (1797-1872 en landbouwer Cornelis Borgman (1822-1909). Dankzij zijn vader, die in 1814 in de ridderschap van Groningen werd benoemd, kreeg Edzard het predicaat jonkheer mee. Hij was tot 1822 eigenaar van Borg Verhildersum, en de laatste borgbezitter van adellijke komaf.

Borgman daarentegen was een landbouwer, een buitengewoon ondernemende jongeman die in 1850 de Amerikaanse Eagle Plow introduceerde en die vervolgens ook importeerde. Deze Arendploeg sloeg enorm aan. Mede daardoor steeg de omzet van de landbouw en nam de

rijkdom van de Noord-Groningse boeren in de tweede helft van de 19e eeuw aanzienlijk toe. Een derde persoon, arbeider de Vries, fungeert in de verhalen als “sidekick”.

Alle personages vertegenwoordigen niet alleen een negentiende-eeuwse bevolkingsgroep/klasse, maar zijn ook als vanzelfsprekend verbonden met een van de gebouwen op het terrein, respectievelijk de borg en bijgebouwen, het arbeidershuisje en de museumboerderij.

Dankzij Het Van Starckenborgh-mysterie/Borgmans reis zal het landgoed niet alleen toegankelijker, maar vooral ook aantrekkelijker worden voor gezinnen met kinderen. De interactieve rondgang transformeert een saai en plichtmatig bezoek aan het landgoed tot een avontuur

Ondersteunende activiteiten

Museumwinkel

De museumwinkel biedt de gelegenheid om een tastbare herinnering aan Landgoed Borg Verhildersum mee naar huis te nemen. Het assortiment is gericht op het Landgoed. Er is een extra kassa aangeschaft voor de museum-boerderij. Ook het museumjaarkaartstelsel is nu gekoppeld aan deze kassa.

Groninger Archieven

Op 4 oktober gaf Verhildersum, zoals alle jaren, acte de présence in de Groninger Archieven, tijdens de Dag van de Groninger Geschiedenis.

Educatie

Algemene informatie bezoekers

Een vernieuwde fullcolour folder is ook het afgelopen jaar gebruikt, zowel voor PR doeleinden als informatie op het terrein. Ook de Duitse en Engelse folders vonden voldoende aftrek. Daarnaast was er voor de Borg een kijkbegeleiding in diverse talen.

In het theehuis, in de borg, bij de ingang in de museumboerderij en in de museumwinkel lagen van april tot en met oktober folders van de borg en van andere musea en toeristische locaties. Op het prikbord in de museumwinkel en de museumboerderij gaven affiches extra informatie.

Scholen

Dit jaar brachten verschillende basisscholen een bezoek aan het landgoed. De bijna tweehonderd vijftig leerlingen uit verschillende groepen kregen een korte inleiding en gingen daarna op ontdekkingsstocht. De meeste kwamen in het kader van het project "Erfgoedschatjes" voor groep 5/6 en 7/8. Dit project laat leerlingen aan de hand van een rondleiding en een werkblad nadenken over de waarde (geldwaarde/gevoelswaarde/schoonheid/ etc.) van objecten.

Vanuit het voortgezet en hoger onderwijs kwamen slechts een klein aantal groepen. Een jaarlijks terugkerend gezelschap is hierin een afdeling van de Hanze Hogeschool te Groningen, die tweemaal per seizoen hun buitenlandse studenten trakteert op een reis over het Groninger platteland, waaronder een Engelstalige rondleiding door de Borg.

Voor 2014 zijn in de zomer van 2013 opnames gemaakt voor de film van „Marie, dienstmeisje op Verhildersum“ een project voor kinderen van groep 3 en 4. Het doel van dit erfgoedproject, onderdeel van „Tante van de Tijd, Erfgoedschatten van de Marne“ is om de kinderen besef bij te brengen over het begrip "vroeger". We kozen één periode om te kijken naar het leven in het verleden, waarbij de nadruk lag op de verschillen tussen toen en nu, maar ook tussen arm en rijk.

De kinderen maken kennis met het leven van een meisje werkzaam op de borg en wonend in het kleine arbeidershuisje en met een jongen wonend op de borg. We volgen Marie en Edzard tijdens het opstaan, het eten en het spelen/werken.

Het project: „Marie, dienstmeisje op Verhildersum“ is vanaf april 2014 aangeboden en bestaat u it:

- Afbeeldingenkaartjes met voorwerpen van vroeger en nu
- Een DVD met het verhaal van Marie en Edzard.
- Een bezoek aan de Borg Verhildersum

Struunpad

In het kader van de Natuur- en Erfgoed prijs, is er een Struunpad ontwikkeld. Deze is in 2014 geopend. Aan de hand van een bijbehorende Struunkaart. Het nieuwe Struunpad gaat o.a. door de historische boomgaard. In de boomgaard staan zo'n 120 oude fruitrassen. Het doel van het Struunpad is om de beleving van het Landgoed te vergroten. Het Struunpad en de Struunkaart is mede mogelijk gemaakt door de Natuur en Erfgoedprijs, die Verhildersum vorig jaar van het ANWB-fonds en het magazine Buitenleven heeft gekregen.

Regio Leren

In het kader van Regio Leren, het samenwerkingsverband van scholen met regionale instellingen om leerlingen beter voor te bereiden op het bedrijfsleven wordt er samengewerkt met AOC Terra. Van tijd tot tijd zijn er leerlingen van AOC Terra Groningen op Verhildersum aanwezig. Een groep leerlingen heeft een pluktuin aangelegd. Op deze manier wordt er voor meer materiaal gezorgd voor de boeketten die in de borg te bewonderen zijn. De oude schuur van de Museumboerderij is door een tweede groep onder handen genomen. In december ging een groep leerlingen aan de slag met snoeiwerk en het opschonen en herstellen van een sloot. Een andere groep, de tweede klas Design & Styling niveau 3, heeft in het kader van Kerst op Verhildersum een grote presentatie voor in de tuin van plantaardig materiaal waarmee rekening gehouden wordt met de houdbaarheid, gemaakt.

Communicatie en PR

Landgoed Borg Verhildersum richt z'n communicatie op verschillende doelgroepen. Naast de online-communicatie is de offline communicatie nog steeds een belangrijk onderdeel van de communicatiestrategie. Het afgelopen jaar is de algemene folder van het museum geactualiseerd. Daarnaast zijn er voor verschillende programma's en activiteiten brochures, flyers en posters gemaakt, zoals voor de Textieldagen, de Historische dagen, de Streekmarkt. voor de Vereniging van Vrienden van Verhildersum. De verspreiding van het promotiemateriaal is goed gestroomlijnd; Folders, flyers en affiches werden en worden regelmatig verspreid bij campings, hotels en andere accommodaties.

Website

In 2013 is een nieuwe website in gebruik genomen, de website is geheel aangepast aan de huisstijl van Verhildersum. In 2014 is een start gemaakt met het vertalen van de site in het Duits en Engels.

De sociale media zijn het afgelopen jaar meer geïntegreerd in de online communicatie van het museum. Sociale media worden niet alleen ingezet om bezoekers te trekken of "traffic" te genereren naar de eigen website; het museum zet platforms als Facebook en Twitter ook in om een dialoog met de bezoekers aan te gaan. Volgers van het museum werden regelmatig via Twitter en Facebook getipt over de verschillende evenementen op Verhildersum. De website van Verhildersum werd veelvuldig geraadpleegd en via het contactadres werden vragen en reacties ontvangen en verwerkt.

In het nieuws

Free publicity

Landgoed Borg Verhildersum heeft het afgelopen jaar vooral ingezet op de kansen en de kracht van free publicity. Hierdoor is het museum veelvuldig in de media verschenen met artikelen over tentoonstellingen, activiteiten en evenementen. Naar aanleiding van de Tuin en Kunst Tiendaagse trok het museum landelijk de aandacht in verschillende dagbladen.

Persberichten

Wij gaven in 2014 verschillende persberichten uit die allen werden opgenomen in meerdere media. Wij zijn erg blij dat onze persberichten door de verschillende redacties als informatief en nuttig worden beoordeeld.

Folder/poster

Onze folder werd verspreid over alle grote vakantieparken in Noord-Nederland en is in 2014 gestuurd naar vele B&B's, parken en attracties in Groningen, Fryslân, Drenthe en de kop van Overijssel. Daarnaast is deze ook in het Duits en het Engels neergelegd bij de grotere instellingen en in de grensstreek. Extra folders zijn er verspreid voor de Historische Dagen, het grootste jaarlijkse evenement. De posters voor de Textieldagen, Streekmarkt en Historische dagen zijn naast de gebruikelijke adressen ook verspreid onder doelgroepgerichte locaties, zoals textielwinkels en zomerevenementen.

Quotes uit het Gastenboek van De Borg

- “Prachtig charmant kasteeltje op het Gronings platteland. Het levend toneel maakt het nog echter. Houd dit in stand!”
- “Het is een prachtig huis en het personeel heel vriendelijk. Leuk om zeker nog eens terug te komen. Er straalt rust uit, wat we in het westen missen.”
- “Mooie borg en erg leuk zo’n persoonlijke rondleiding.”
- “We wanen ons terug in de tijd en vragen ons dan toch af waarom dit allemaal zo vertrouwd aanvoelt.”
- “Ik wil de vrijwilligers een compliment maken voor het keurig gepoetste koper!”
- “Gisteren hoorden we al dat dit een kleinood is. Vandaag hebben we het met eigen ogen bewonderd. Wat een mooi ingerichte borg. Enthousiaste verteller en verse bloemstukjes! Straks de tuin nog, maar ons bezoek kan nu al niet meer stuk!”
- “Heerlijk in deze borg in een heel andere tijd te vertoeven, te genieten van het vakmanschap van zovele meubelmakers enzovoorts. De inrichting van alle vertrekken is voortreffelijk. Deze borg is met recht een ruwe diamant! Met veel dank voor de uitleg en extra toelichting. Een mooie (hernieuwde) kennismaking met de provincie Groningen.”
- “Prachtich moai slotsje. Spitich dat der sa foll ôfbrutsen binnen mar moai dat dizze der noch is.”
- “Leuk! De scènes zijn gewoon opgenomen in de ruimte waarin je staat!. En bedankt voor de echte geraniums en gemaakte bloemstukjes. Dank!”
- “Verrassend zo een mooie borg aan te treffen!
Erg leuke ontvangst door de gastvrouwen en een heel leuke rondleiding voor ons en de kinderen!”
- “We zijn hier een weekend komen logeren en vinden het super dat precies dit weekend zo’n leuk evenement gaande is. Fantastische decors en sfeer!! Dit is precies wat een weekend zo mooi maakt!”
- “Ein wunderliches Einblick in das Holländische Leben von gestern. Vielen Dank!”

- “Historische dagen: Hulde aan alle vrijwilligers die deze prachtige borg in stand houden en tot leven brengen.!”
- “Ik vind de toneelstukjes erg leuk gedaan. En het is een mooi Landgoed.”
- “Ik vond het heel erg leuk. Vooral die verborgen sloten!”
- “Bravó voor alle medewerkers! Het ziet er fantastisch uit en wat een goed idee die filmpjes! Wij wanen ons helemaal in “vroeger”. Hartelijk dank!”
- “Wat een prachtig huis en interessante uitleg, met name van de sloten in de kast en de kist.”
- “Leuke uitleg over kleuren en de geschiedenis. De uitleg was rijk en met precisie verteld. Leuk!”
- “Thank you very much for a lovely day. It was very interesting to learn about Dutch history and how a Dutch family lived in this kind of house.”

Quotes uit het Gastenboek van Het Koetshuis

- “Wat een mooie expositie! Erg leuk om alle recepten te lezen en die liedjes te beluisteren!!”
- “Mooie tentoonstelling. Je krijgt echt een beeld van hoe het eraan toe ging in de 19^e eeuw!”
- “In de beperking is veel werk te zien. De tafel is zeer geslaagd en houdt de aandacht goed vast door de focus van de “bollen”. Mooi textiel en nog maals veel werk verricht voor de tekst en wandornamenten. Ik ga pas koken als de recepten voor mij worden gezongen zoals ik meer in variaties heb gehoord.”
- “Wat een bijzondere invalshoek voor een tentoonstelling: een huwelijksmaaltijd. Prachtige geschiedenis die cultuur, gewoonte en gebruiken met elkaar verbindt!”
- “Het is een rustige tuin en toch bijzonder: heel mooi! En heel leuke en aardige gastvrouwen!”

Onderhoud

Het onderhoud van het landgoed vergt jaarlijks veel aandacht en inspanning. Op het landgoed bevinden zich de volgende opstallen, de Borg, het Koetshuis, 't Schathuys, 't Hoeske (arbeidershuisje) Museumboerderij en het daarbij behorende woonhuis Welgelegen, een duiventil, een duivenpoort, een kapschuur, een loophut, een dierenverblijf op de dierenweide en ons depot op het industrieterrein in Leens.

Het landgoed is ongeveer 32 ha groot. Naast gras- en akkerland, een boomgaard met oude appel- en perenrassen, beschikt het landgoed over een schitterende symmetrische stijltuin rond de Borg met invloeden uit de renaissance en de barok. Omringd door geboomte en wandelpaden. Er is een schitterende monumentale oprijlaan met aan weerszijden dubbele rijen bomen.

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol bij onderhoudswerkzaamheden, zonder deze ondersteuning zouden wij een grote achterstand hebben ten aanzien van het totale Landgoed.

Gebouwen

Aardbevingsschade

In de Borg, 't Schathuys, Koetshuis en de museumboerderij is bevingsschade geconstateerd. Een medewerker van Arcadadis heeft in opdracht van de NAM de schade opgenomen. De Borg is een monument en daarom is er contact gezocht met de museumwacht, de gemeente en architect Willem van der Veen. Er is sprake van scheurvorming in buiten- en binnenmuren. In 2015 hopen we een start te kunnen maken met herstelwerkzaamheden.

Borg

Aan het hoofdgebouw werd dit jaar, zowel binnen als buiten, regulier onderhoudswerk uitgevoerd, zoals schilderwerk en kleine herstelwerkzaamheden. Het binnen schilderwerk bij de glasaansluiting is gecontroleerd en zal begin 2015 daar waar nodig worden hersteld en geschilderd. Op de put is een nieuwe putdeksel gemaakt. De muren in het toilet bij de Borg zijn hersteld en de wasbak is vastgezet en het toilet is hersteld. De interieurverlichting is gecontroleerd en daar waar nodig aangepast en hersteld. De muren van de hal zijn hersteld en gesaust. De leuning bij de buitentrap is hersteld. Een aantal planken van de brug zijn vervangen. De Borgklip is opnieuw gevoegd en ter hoogte van de waterlijn is een nieuwe coating laag aangebracht.

In 2011 is een nieuwe BRIM voor onderhoud van de borg opgesteld voor de periode 2012-2017. De BRIM is goedgekeurd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De maximale subsidiabele kosten over deze periode bedragen € 47491,- waarvan 60% voor subsidie in aanmerking komt. Het gaat dus maximaal om € 28.495,- voor een periode van zes jaar, waarvan jaarlijks een vast bedrag wordt overgemaakt. Alle eerdere Brim aanvragen zijn afgesloten.

't Hoeske

In 2013 is ruim aandacht besteed aan het onderhoud van 't Hoeske, het arbeidershuisje, het lessenaarsdak is gedeeltelijk van nieuwe panlatten voorzien, het dakbeschot van het lessenaars dak is plaatselijk vervangen, bij meerdere kozijnen en ramen is plaatselijk het houtwerk bijgewerkt. Ook zijn nieuwe dakgoten plus binnenbekleding aangebracht. Een aantal zolder dakbalken is opnieuw aangelast.

In 2014 is het schuurtje geschilderd en zijn alle in 2013 herstelde delen geschilderd.

Museumboerderij

In de museumboerderij zijn grote aanpassingen gedaan. De expositieruimte is geschilderd, extra wanden zijn geplaatst, kabinetten gemaakt, nieuwe verlichting aangebracht, het museum café is geschilderd, een nieuw folderrek geplaatst. Een complete metamorfose, die de expositieruimte een totaal ander aanzicht geeft. Deze werkzaamheden zijn, mede door de hulp van veel vrijwilligers in een zeer korte tijd, twee maanden, tot stand gekomen. In januari is het riet in de oude schuur geïmpregneerd, dit is noodzakelijk in het kader van brandveiligheid. In de paardenstal is de vloer geëgaliseerd.

Bijgebouwen

De werkzaamheden aan de duivenslagpoort konden worden afgerond. Vrijwilligers hebben deze grote klus geklaard. Zij hebben het houtwerk plaatselijk bijgewerkt en waar nodig vervangen. De twee houten staanders zijn gedeeltelijk vervangen.

Het riet op de loophut is daar waar nodig hersteld. Ook in 't Schathuis is het riet in de grote zaal ook geïmpregneerd, dit dient een keer in de vijf jaar te worden gedaan.

Onderhoud terreinen

Het onderhoud van de borgtuin is ondergebracht bij het werkvoorzieningsschap Ability. Het onderhoud in het buitengebied wordt verzorgd door het maatschap Kremer.

In 2013 is begonnen met het herstel van de tuinmuren in de Borgtuin, deze werkzaamheden zijn in 2014 afgerond. In de Borgtuin is door leerlingen van AOC Terra een pluktuin gerealiseerd. Veel werk is besteed aan het terugbrengen van de tuin naar oorspronkelijke afmetingen. Ook zijn er bollen geplant. De rozen in de rozentunnel zijn aangevuld. Op de Borgklip zijn leiperen en rozen geplant.

Op diverse plekken op het terrein is grondig gesnoeid, overhangende takken en de opslag in sloten zijn verwijderd.

Het voorterrein van de Borg is voorzien van nieuw grint.

Sponsor

In 2013 ontvingen wij van Soroptimistclub de Eemsmond een bedrag van € 500,-- voor nieuwe nestkastjes op het landgoed. Deze zijn in het najaar geplaatst.

Personeel en Organisatie

Landgoed Borg Verhildersum heeft met 2,5 fte een relatief kleine professionele staf die zeer uiteenlopende en soms specialistische werkzaamheden verricht, variërend van conservator tot vrijwilligerscoördinator en van huismeester tot medewerker educatie. Dit betekent dat de organisatie in geval van ziekte-uitval kwetsbaar is. De betrokkenheid van de medewerkers bij het Landgoed is groot.

Vrijwilligers

Landgoed Borg Verhildersum kan niet zonder z'n vrijwilligers. Bezoekers van het landgoed komen gedurende hun verblijf bijna uitsluitend in aanraking met vrijwilligers. Zij bezetten de kassabalie, staan in de winkel, treden op als gastheer/dame. Ook achter de schermen gebeurt er veel door vrijwilligers. Elke woensdag is de onderhoudsploeg actief en in de museumboerderij dragen vrijwilligers elke vrijdag belangrijk bij aan de registratie. Op maandag is de textielwerkgroep aanwezig en ook kantoorwerkzaamheden worden ondersteund door vrijwilligers. Gedurende het gehele jaar zijn er vrijwilligers werkzaam in de boomgaard, op de akkers en met het vee.

Het overleg met de vrijwilligers wordt rechtstreeks met de verschillende werkgroepen gevoerd. Op deze wijze wordt de communicatie met de vrijwilligers zo laag mogelijk in de organisatie gelegd. Het directe overleg met de vrijwilligers draagt in belangrijke mate bij aan optimalisering van de bezoekerstevredenheid, aan een plezierig en transparant werkklimaat voor de vrijwilligers en aan een goede verhouding tussen vrijwilligers en betaalde krachten van het museum.

Aan het begin van het seizoen is een plenaire bijeenkomst gehouden voor alle vrijwilligers. Behalve voor het bespreken van zaken van huishoudelijke aard zijn deze bijeenkomsten ook gebruikt om de vrijwilligers te informeren over de plannen voor de het nieuwe seizoen.

Aan het eind van het seizoen is Opera della Casa uitgenodigd om een show op te voeren voor de vrijwilligers. Zij zongen bekende en onbekende opera en operette aria's, klassieke liederen en duetten. Op deze wijze werden vrijwilligers bedankt voor de inzet en het harde werk in het afgelopen jaar. Met ongeveer 100 aanwezigen een zeer geslaagde opkomst en een mooie afsluiting van het jaar.

De financiële boekhouding wordt door Jaap Bouwman als vrijwilliger uitgevoerd. Bouwe Ruiters verzorgt de coördinatie van de Streekmarkt en Jeanine Oostland is bezig met het schrijven van een boek over de bewoners van de Borg. Antje Evers ondersteunt in de winkel, zij telt wekelijks het geld van de kassa's.

Personeel

Het Bestuur heeft gekozen voor een structuur met een zakelijk manager aan het hoofd van de organisatie. De achterliggende gedachte hierbij is, dat de Stichting een brede ingewikkelde structuur heeft, met personeel en vrijwilligers in veel verschillende disciplines. Een goede zakelijke leiding is hiervoor noodzakelijk. Een gezonde bedrijfsvoering is de kurk waarop het historisch erfgoed drijft.

De positie van de conservator was een aantal jaren niet ingevuld. Voor de handhaving en verbetering van het artistieke/culturele niveau van de Stichting is het goed dat deze positie weer is ingevuld.

De positie van de overige stafleden is ongewijzigd gebleven.

De staf ging op bezoek bij de collega's van de Menkemaborg in Uithuizen. Het was een nuttige bijeenkomst.

Vrienden

Landgoed Borg Verhildersum kent een eigen vriendenvereniging met ruim 600 leden.

De Vrienden steunen het museum vooral met hun kennis en netwerken. Daarnaast organiseren de Vrienden elk jaar een speciale vriendenbijeenkomst. De vereniging ondersteunt het landgoed jaarlijks met een financiële bijdrage.

Bestuur

Landgoed Borg Verhildersum heeft de volgende bestuursstructuur.

Aan het hoofd staat een bestuur dat statutair voor het merendeel bestaat uit leden voorgedragen door de Vrienden van de Borg Verhildersum. Bestuursleden worden voor een periode van 4 jaar benoemd en kunnen eenmaal worden herbenoemd voor eenzelfde periode. Het bestuur bestuurt op hoofdlijnen, de dagelijkse leiding berust bij de directeur.

In 2013 was, als in eerdere jaren, sprake van een Algemeen Bestuur (dat minder frequent vergaderde) en (uit zijn midden) een Dagelijks Bestuur bestaande uit voorzitter, secretaris, penningmeester en directeur. Omdat in de praktijk van vooral de laatste 2 jaren bleek dat deze bestuursvorm minder goed voldeed, is in de loop van 2013 besloten om het onderscheid AB – DB op te heffen. Door vertrek van bestuursleden ontstane vacatures zijn om die reden niet vervuld, zodat het bestuur eind 2014 bestond uit 5 personen. Het bestuur vergadert maandelijks, wat de slagvaardigheid en de betrokkenheid van alle bestuursleden ten goede komt.

In 2014 vond een voorzitterswisseling plaats. In augustus trad Dhr. Dick H. Vrieling af, hij werd op 18 december opgevolgd door Dhr. Jan Hink.

Verder vertrok mw. J.B.E. Galema in de nazomer van 2014, haar periode was ten einde.

Het bestuur bestond in 2014 uit de volgende personen. Voorzitter 2013: Voorzitter D.H. Vrieling, vanaf 18 december opgevolgd door J. Hink . Secretaris T. Duursma. Penningmeester W. Stroetinga. Leden mw. W.T. Schimmel-Galama en mw. A. Sijpkens-Luitjens.

In mei 2014 vond de jaarlijkse schouw van het terrein en de gebouwen plaats.

Bijlage 1

Bezoekers aantallen

2006		19809
2007		16925
2008		20712
2009		16852
2010		17567
2011		21756
2012		25470
2013		23586
2014		23742

Bijlage 2

Subsidie aanvragen

Fonds	Bedrag	Resultaat/stand van zaken
<i>NL Doet</i>		
Oranje fonds	toegekend	€ 450
<i>project: Klasse(n)conservatoren</i>		
Fonds v. Cultuurparticipatie	afgewezen	
Stichting Doen	aangevraagd	
Cultuureducatie met kwaliteit	afgewezen	
Provincie Groningen	afgewezen	
De verhalen van Groningen	aangevraagd	
J. B Scholtenfonds	toegekend	€ 3.400
Gemeente de Marne	toegekend	€ 1.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	Toegekend	€ 2.500
<i>project: Onze Spullen 2.0</i>		
De verhalen van Groningen	toegekend	€ 10.000
Rabobank NWG coöperatiefonds	toegekend	€ 10.000
Stichting Doen	toegekend	€ 13.000
Triodos Fonds	afgewezen	
Emmapplein Foundation	afgewezen	
Stichting Niemeijer fonds	afgewezen	
<i>project: Van Starkenborgh mysterie</i>		
Waddenfonds	toegekend	€ 15.000
Mondriaanfonds	aangevraagd	€ 15.000
Gamefonds	afgewezen	
VSF fonds	toegekend	€ 25.000
Het verhaal van Groningen	aangevraagd	
<i>project: Voedsel</i>		
Stimuleringsfonds creatieve industrie	afgewezen	
Kunstraad	afgewezen	
Stichting Beringer Hazewinkel	afgewezen	
Huis van Groninger Cultuur	toegekend	€ 1.500
J.B. Scholtenfonds	toegekend	€ 5.000

Bijlage 3

Bestuurssamenstelling

Leden van het bestuur

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>
J. Hink	Voorzitter
W. Stroetinga	Penningmeester
T. Duursma	Secretaris
A. Sijpkens - Luitjens	
W.T. Schimmel-Galama	

Bijlage 4

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2014

Landgoed Borg Verhildersum

Geconsolideerde staat van baten en lasten 2014

	2014	2013
BATEN		
Netto omzet	152.247	151.796
subsidiebaten	432.779	512.007
TOTALE BATEN	585.026	663.803
LASTEN		
Personeelskosten	178.409	170.694
Afschrijvingen	11.835	13.178
Overige personeelskosten	19.643	18.912
Huisvestingskosten	50.339	62.892
Landgoed, opstallen, wegen enz.	241.960	164.820
Exploitatiekosten	132.295	69.216
Organisatiekosten	35.860	31.577
TOTALE LASTEN	670.341	531.289
Exploitatieresultaat	- 85.315	132.514
Financiële baten en lasten	97.524	-161.218
Resultaat	7.209	-28.704

Bijlage 5

Bruiklenen en schenkingen

Bruiklenen aan andere instellingen en personen

museum stad Appingedam: 2 deurs mahonie buffet (9327), wortelnoten dames bureau (9261), eiken bureau stoel (9256), 4 mahonie stoelen Louis xv stijl (9253), kroonluchter met kristallen pegels (9615), mahonie wijntafeltje (9385.2), 2 schilderijen van Jan Jans (9445)

Schenkingen aan het museum

Het museum ontvangt periodiek schenkingen van particulieren en instellingen. De volgende schenkingen hebben wij in 2014 mogen ontvangen:

De heer Schuiringa, Mensingeweer:	trapnaaimachine en overige kleine voorwerpen
Familie Rutgers, Winsum:	beddengoed
De heer W. Wibbens, Delft:	kleding
Familie Scholtens, Molenrij:	zichtmachinekleden
Mevrouw Anderson, Hornhuizen:	drie Bijbels
Mevrouw Feldbrugge, Zwolle:	collectie Feldbrugge (hoeden/fournituren)
Mevrouw Sluiter, Winsum:	diverse klein-gereedschap
Meneer Stheeman (Zwitserland):	damast van Edzard Tj.v.Starkenborgh en Aleida; diverse fotoboeken; persoonlijke notities; schilderij van W.Tj.v.Starkenborgh.